

<p>Modře označené štítky znamenají, že není zaplacené předplatné! Předplatná na jeden rok je 38,10 + 1,90 (GST) = 40 kan. dolarů! Cena 1.62 + 0.08 (GST) = 1.70 dolaru.</p>	<p>Agreement # 40005374/ Registration # 09089</p>	<p>J Time Committed A dělat konvenu</p>	<p>Telefon: 416/530-4222 Fax: 416/530-0069 E-mail: abe@zpravy.ca abe@satellite1-416.com</p>
	<p>Datum, dokdy jsou noviny předplaceny, je v pravém horním rohu štítku!</p>		

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 5.

(430.)

Vol. 19.

Thursday,

March 12,

2009

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

70. výročí nacistické okupace Československa

„Byla jsem u toho“

Před nedávnem jsem se probírala pozůstatosti mé matky. Našla jsem několik krabic plných rukopisů, celkem malých aršíků papíru popsaných drobným písmem. Jsou to matčiny vzpomínky, cestopisy i postřehy. Některé znám, ale co jiného ještě najdu? Co kdyby tu bylo něco, co se hodí na rázná historická vydání, která si budeme připomínat? Už po dvaceti minutách hledání to mám - to je ono! Začínám číst a vidím, jak se změnila doba. Upřímně a naprosto přirozeně a pochopitelně pocity mladého člověka, který prožil okupaci své milované vlasti, se mohou dovéstmu čtenáři jevit jako politicky nekorektní. Ale právě i tyto upřímné vyjádření pocity patří k výpovědi o historických událostech (B. Šerrifová).

Dne 15. 3. 1938 se Prahou rozletěla zpráva, že Němci udělali v Rakousku „anšlus“, čili zabrali ho. Zpráva vyvolala v nás mnohých překvapení, pro mnohé to byli otřesy.

Bylo mi 17 let. Byla jsem právě na rozhraní mezi dětstvím a dospíváním. Nestarala jsem se o politické dění. Pro mě byl svět krásný, ozvěny politických debat ke mně doléhaly pouze z dálky, myslela jsem, že mě ne to netýká. Ale tato událost mnou otřásla. Pochopila jsem, že ten svět kolem mne není tak klidný, jak jsem až dosud myslela. Všude se o „anšlusu“ mluvilo, lidé měli různé názory a dohady o tom, co bude dál. Ale u nás se zdělnáří nic nedělo a první vzrušení pomalu opadlo. Život se vracel do vyjetých kolejí, ale všichni cítili, že nad obzorem visí temný mrak. Začínala jsem samostatně přemýšlet o událostech kolem nás a začala jsem počítovat nejistou a obvyklou, co přinese budoucnost.

Tatínka zabránil Rakousku velmi znepokojilo. Když jsem o tom doma mluvila, říkal, že Hitler se v Rakousku nespokojí, že půjde dál. Neuměla jsem si to představit. Ptala jsem se ho, zda by snad dokonce mohla být válka. S nadějí jsem očekávala, že táta řekne, že žádná válka už nebude. Vždyť mi sám často vyprávěl o válečných hrůzách, o utrpení těch, kdo byli na frontě i těch, kdo byli v zázemí. Moc dobře to znal. Strávil na frontě v 1. světové válce celé čtyři roky. Ale k mému překvapení tatínek řekl, že vše navzdor tomu, že se války brzy dočkáme. Řekl, že evropské státy si nechaly před očima vyrůst Hitlera. Nechaly, aby se vyzbrojil, a teď je pozdě napravovat situaci. Byla jsem tím poděšena a namítala jsem, že přece po takové válce, jakou Evropa před krátkou dobou zažila, nebudou lidé chtít válčit. A tenkrát mi táta řekl, co jsem si navzdor zapamatovala: „Ti, kdo připravují války, v nich sami nebojují. Ani netrpí nedostatkem. Do války jdou ti obyčejní, na kterých nezáleží. A tak to bylo vždycky; války byly a budou, dokud na této planetě budou lidé. Vždy bude dost důvodů pro to, aby se válčili. Jednou se bojuje za vlast, jindy za

náboženství nebo za svobodu. Vždy se nějaké heslo najde. Ale ten pravý důvod váleky je skrytý - je to vždy boj o moc, o bohatství. Na válkách se vydělává, a proto nikdy nepřestanou. Budou jen stále horší, budou se vymyšlet nové, hrozivější zbraně. Dobry, kdy králové jeli do války na koních v čele svých vojsk a vyřizovali si účty s mečem v ruce, jsou pryč...“ Byla jsem tímto názorem a vyhlídkou do budoucna velice postrašena. Ale presto jsem v skrytu duše doufala, že se táta mylí. Bohužel, nemýlí se a pro mě tenkrát navždy skončilo mé duhové vidění života. Bylo to, jako by se přede mnou otevřela brána do zcela jiného světa. Najednou jsem dospěla. Pochopila jsem, že skutečnost je docela jiná, než moje představy. Začala jsem se zajímat o politické dění a poznávala jsem, že události kolem nás signalizují nepřijmání změny. Evropa měla brzy poznat to, co mýjí léta předvídal.

Vzrušení, které ve světě vyvolalo zabrání Rakouska, se pomalu uklidňovalo. Co se taky dalo čekat? Většina lidí si vůbec neuměla představit výboj budoucích událostí. Lidé si nepřipouštěli myšlenku, že to je předzvěst války. Hitler spolknul Rakousko a nic se zjevně nedělo. Nikoho mimo Rakušanů se to bezprostředně netýkalo. Život plnul dál a přinášel starosti každodenního života. U nás se většina prostých lidí pomalu uklidňovala v bláhodné naději, že už snad dá Hitler pokoj. Prostý lid si obyčejně s politickými starostmi neřáde hlavu, pokud ho nikdo nevytrhne z domova a má hlavu mu nepadají bomby. To je celkem pochopitelné. Ale méně pochopitelné je, že situace nedělala starosti ani politikům, ani nich máme prave čekat více prozíravosti a odpovědnosti. Naši spojenci Francie a Anglie jakoby se o dění v Německu ani nestarali. A přece každému muselo být jasné, že Hitler horečným zbrojí, že každou chvíli vyvíjí své plány k nepřehledným dávkám svých soukromců, kteří ho nadšeně poslouchají a už se vidí pány celé Evropy, ba celé světa. Německo zbrojilo, ačkoli nikde nebyli útočníci. Ale moudří vůdcové ve všech

státech klidně spali. A tak pomalu ve zdnánív tichu zráda doka k dalšímu tragickým událostem.

Zabránil Rakouska Hitlerovi před očima celého světa hladce prošlo, nesetkal se s odpozem od žádné světové velmoci. Projel tedy další mocenské požadavky. A tak na podzim 1. 1938 byl Čechy okleštěn o pohraniční území. Velká Británie a Francie prozradivší svých politiků Chamberlaina a Daladiera nás klidně obětovými nenasytný Hitlerově mocenské touze po našem území, protože tím prý zachránili světový mír, jak sebevědomě a radostně vyhlašovali do světa. Československo, opuštěné svými spojenci bylo bezbranné, přestože mělo velmi dobře vyzbrojenou a disciplinovanou armádu. Z pohraničí museli odejít čeští obyvatele a na jejich místo se nahrmul Němci. Německá armáda měla pohraničí jednoduše zabrala. To už snad většina našeho národa věděla, že je zde a že bude ještě hůře. President Beneš skoro o celou tehdejší vládu upláchnul do Anglie. To bylo pro mnohé Čechy velkým zklamáním. Presidentem zrazené, opuštěné a možnosti obrany zvané republiky se stal proti své vůli Dr. Emil Hácha.

Za této situace přišel 14. března 1939. Bylo to osudový den, který měl změnit dějiny našeho národa i Evropy.

Hitler přinutil dr. Hácha a tehdejší naši vládu k návštěvě Berlína a tam ho hrubým nátlakem a pohrůzkami přiměl k podepsání prohlášení, že souhlasí s okupací naší země. Hácha byl vyřídil slušný člověk, ale byl to nemocný starý muž, který nemohl udržet hrubé jednání a nápor, kterým ho Hitler cílevědomě vystavil. A i kdyby byl dr. Hácha kladl sebesilnější odpor, nebylo by to bývalo stejně nic platné. Vždyť za námi z našich bývalých spojenců nikdo nestál. A tak byl vyhlášen Protectorát Čechy a Morava a Hitlerovi tím byla dána neomezená moc nad naši námi a nad naším národem. Do klína mu spadla celá dokonale vyzbrojená naší armády, která

POKRAČOVÁNÍ NA STR. 10

Čas plesů a čas pústů

*To everything (turn, turn, turn)
 There is a season (turn, turn, turn)
 And a time for every purpose, under heaven
 A time to be born, a time to die
 A time to plant, a time to reap*

Foto: LITTLERBARRE

Vzpomněl jsem si na písničku skupiny Byrds z roku 1964 Turn, Turn, Turn. Všechno se odčká a po období plesů a karnevalů nastává období pústů. Vlastně písnička nepochází od Byrds, ale od amerického zpěváka Pete Seegera a ten ji převzal z Bible z třetí kapitoly knihy Kazatel. Je čas radovat se a čas smutku. 2009 Bohemian Ball byl něčím jako okamžikem radosti uprostřed deprese. Nejednalo se o velký sál jako vloni i když hudba Jiřího Grossmana a Kevinna Clarka byla stejná jako při velkolepém osmíctémě bálu. Navíc zde byl zpěv Canadian Children's Opera Company, vno Konzelman Estate Winery a plzeňské pivno. Nikdo si tedy nemohl stěžovat na nedostatky a krizi, o které hovoří denně sdělovací prostředky včetně s CBC. A přesto proběhne občas radostná zpráva, po období prosperity, kdy nikdo neměl na nic čas a všichni spěchali od nikud nikam, jak by řekl básník Kenneth Fearing, nastal čas kdy lidé chodí do kina, půjčují si filmy, kterých se točí více než kdy jindy. Možná, že přijde čas, kdy lidé budou mít více času jeden na druhého, času kdy se trochu více zamyslíme nad životem. Možná, že nám tato krize docela prospěje. Každopádem 2009 Bohemian Ball, který byl pod záštitou Českého konzula v Torontu byl okamžikem radosti nejen pro všechny přítomné, ale hlavně pro čerstvé novomanžele Igora a Markětu Rešovských, které záměrně z programu Nové víze a které pohotově zachytil fotograf Ladislav Soudek. abe